

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Borisori neînfrânate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se returnează.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următoarele:
BIBLIOTECA DE ANUNTURI:
în Viena la N. Dukas Nachf.,
Nax. Augenthaler & Emmer Lesser, Heinrich Schalek, A. Oppelich Nachf., Anton Oppelich,
în Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII) Erzsébet-körút).
PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garmond pe o coloană — 10 bani pentru o publicare. — Publicări mai dese după tarife și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL LXV.

GAZETA este în vânzare la:
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 2 fr. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumără la toate oficiile postale din țară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața nr. 30. Târgul Inului Nr. 90, etajul I.: Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu jumătate în casă: Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Către exemplari 10 bani. — Așă abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 7.

Brașov, Joi 10 (23) Ianuarie.

1902.

Conferențele ceho-germane.

Ce se mai petrece în partea de dincolo a monarhiei noastre, acolo unde după părerea generală vor avea să cadă sortii pactului cu Ungaria?

Etă o întrebare, care trebuie să ne intereseze și pe noi Români și cu privire la care vom încerca a da unele deslușiri.

Buletinul politic pentru moment spune, că ministerul Koerber mai speră încă a face posibilă o înțelegere transitorie între Cehii și Germanii Boemiei. Este deja ceva extraordinar, că acest ministeriu se poate susține — de doi ani la cârmă, dăr mai mult îi vine omului să se mire, că după toate câte s'au petrecut Dr. Koerber nu încetează de a se sfătui cu diferiții bărbaiți de încredere ai celor două națiuni asupra mijloacelor, prin cari s'ar pute ajunge mai ușor și mai curând la o înțelegere, fiă și numai provizorie.

Tote convorbirile și sfaturile se învârtesc în jurul cestiunei limbei, ceea-ce e foarte caracteristic pentru situația interioară în Austria. Cehii pretind mai întâi rezolvarea acestei cestiuni, înainte de a se discuta despre celelalte, cum e pactul, tratatele comerciale ș. a.

Ministru-președinte Koerber pretesce acum terenul pentru conferențele numite de înțelegere, ce se vor ține între Cehii și Germanii cam în luna lui Aprilie sau Mai.

Se asigură, că comitetul executiv al deputaților cehi va fi conehiat în Praga în 26 l. c. la o conferență, căreia i se vor presenta promisiunile ministrului-președinte relaive la împăciuire.

În zilele din urmă s'au lățit în țara germană păreri cam optimiste pre situațiunea interioară politică. Început Germanii să nu se mai

témă așa de mult de absolutismul cu care a amenințat Dr. Koerber, la cas căud parlamentul ar refusa de a rezolva problemele cele mai urgente, ce se impun statului.

Li se pare Germanilor, că Cehii vor preferi o tactică preventivă unei tactice de opozițiune bruscă. Ceea ce a contribuit ca ei să mai lase din pesimismul ce-i conducea până acuma, este și atitudinea unuia dintre deputații cehi naționaliști, care e recunoscut ca capacitate. El se numesc Dr. Pantuczek și a avut curagiul a pleda cu totă puterea argumentelor pentru părăsirea principiului de a-se introduce sistemul de două limbi oficiale în întreaga Boemiă și pentru adoptarea principiului, ca unde numai se poate să se separeze cercurile și să fiă stabilită pentru ele una dintre limbele țării. În ținuturile locuite de Cehii se fiă limba cehă și în ținuturile locuite de Germanii, limba germană recunoscută ca limbă oficială.

Germanii scim că sunt pentru introducerea sistemului din urmă și ei speră acum, că se vor găsi și între Cehii, cari se adereze la principiul delimitării cercurilor după naționalitate.

Dela conferențele de împăcare se așteptă, că în cazul cel mai bun vor da un substrat oare-care pentru regularea pe cale legală a cestiunei de limbă într'un punct său altul. La o împăcare deplină însă nu se așteptă nimeni, ba după părerea generală acesta este pentru mult timp cu neputință.

Altă este întrebarea, dacă rezultatul conferențelor de înțelegere poate înriuri în mod decisiv asupra pactului austro-ungar. Și în privința acesta Germanii ved lucrurile în lumină mai favorabilă. Ei cred adecă, că Cehii se vor feri a face obstructiune în parlament contra pactului cu Un-

garia și că Germanii de sigur nu vor face.

Cu toate aceste nici ei nu cred, că va merge neted rezolvarea pactului. Cel ce va trăi, va vedă.

2256 funcțiuni nouă. În raportul comisiunei financiare despre budget se accentuează, că în cadrul budgetului pe 1902 sunt sistemisate nu mai puțin ca 2256 posturi nouă de funcționari. În urma acestei sporiri a funcțiilor, cheltuelile statului se vor urca cu 5,662,931 corone. Comisiunea a calculat, că toate cheltuelile împreunate cu salarisarea funcționarilor se urcă la suma de 182,336,990 corone. În suma scosta nu sunt calculate competențele militare și croate. Una din foile unguresci dice, că dacă urcarea acesta va merge tot așa înainte, peste 5 ani statul va fi în deficit, ér peste 15—20 ani în cel mai complect bancrut.

Alegeri parțiale de deputat. În cercul *Desului*, rămas vacant în urma invalidării mandatului contelui Teleki Domokos, se dice că vor candida 8 persoane. Vor candida între alții liberalul-guvernamental *Emmer K.* și kossuthistul *Hentaller L.* — În cercul *Gherlei* alegerea se va face în 4 Februarie. Candidat e secretarul ministerial *Dr. Gopcsa L.*

Acțiunea macedo-bulgară. Pórta urmărește de-aprópe mișcarea începută de supremul comitet macedonean în provinciile bulgare. Propaganda se face acum și prin publicarea de diare. La Tatar-Bazargik apare diarul „*Emigracya*“, ér la Kazanlık diarul „*Iscran*“, și ambele pledeză pentru republica macedoneană. Acest republicanism e propagat mai mult pentru a-se câștiga simpatia opiniei publice franceze pentru cauza comitetului macedonean.

Din dieta ungară.

În ședința de alaltăeri a dietei s'a făcut desbaterea pe paragrafi a *provisurului pentru armată.*

Deputatul *Pichler* polemisa cu ministrul de honveđi *Fejerváry*, care șisesse în ședința premergătoare, că Ungurii nu sunt chemați a judeca raporturile constituționale din Austria. *Pichler* spune, că foile publică de câte-va zile lucruri compromițătoare despre ministerul de honveđi și că la acest ministeriu se întâmplă abuzuri mari la furnisări. Cere desmintirea acestei acuzări, și încă prin documente.

Ministrul *Fejerváry* combate pe *Pichler* și declară, că nu dă nimic pe pressa, care își face o armă pățimașă din cestiunile militare. În cât despre abuzuri la ministerul de sub conducerea lui, spune, că cele ce s'au scris într'o foie budapestană, au emanat numai din sentiment de speculă.

La desbaterea proiectului despre *recruți* *Pichler* declară, că partidul său (kossuthisti) nu primesce proiectul. Partidul independent nici odată nu va primi ideea apărării comune și a armatei comune, fiindcă „moholul“ acesta (armata) face imposibilă desvoltarea țării; dinastia crede, că numai prin armata comună se poate susține. În alte țeri armata simte una cu națiunea, în Ungaria însă nu este așa; aici armata represintă un spirit străin. Alte armate sprijinesc industria indigenă, în Ungaria însă armata comună favorizează numai industria austriacă. De ce n'au și Maghiarii șantiere de vapóre etc. Nu cunósce faptele de arme ale armatei comune, e sigur însă — dice — că numărul sinuciderilor în armată, nu este nicăiri așa de mare ca în Austro-Ungaria.

Nessi P. încă vorbesce în contra proiectului și presentă un proiect de rezoluțiune pentru introducerea noului cod penal militar.

Rátkay L. dice, că n'are nimeni plăcere de a protesta ađi, când ministrul de honveđi cu sabia trasă taie rënd pe rënd

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Frederic-cel-mare și curtea lui.

În istoria Prusiei atât de bogată în istorice, cu greu ar pute găsi cineva cură mai populară, decât pe filosoful de tron, căruia istoricii i-au dat nume de: „Frederic-cel-mare“.

Ca erou în război și ca domnitor în pace, Frederic a făcut de-opotrivă lucruri mari și dintel timpului n'a putut să rămie din imaginea caracterului său.

Dăr nici regii nu umblă vecinic îmbrăcați în zale și manta regală și numai acare a avut ocaziune a-i vedé și în neșă, cum se pórtă în căsnicia lor, póte să formeze o idee completă despre de-

asemenea favorabilă ocaziune a având academicianul Dieudonné Thiebault, care bucurat timp de două-deci de ani de onorabilitatea lui Frederic-cel-mare. Regele cetea adesea propriile sale lucrări față lui Thiebault, care avea afară de ta intrare liberă și la prinți și prin, așa că încetul cu încetul a pu-

tut cunósce toate amănuntele vieții de curte, pe cari, întorcându-se în Franța, le-a descris într'o carte, care pe acele timpuri era foarte mult citită.

Cartea lui Thiebault, a apărut la 1804 sub titlul: „Mes souvenirs de vingt ans de séjour à Berlin ou Frédéric le Grand, sa famille, sa cour, son gouvernement, son académie, ses écoles et ses amis littérateurs et philosophes“.

După atăta timp s'a aflat un scriitor cu numele Dr. Heinrich Conrad, care a făcut această carte accesibilă și publicului german. Traducerea lui Conrad a apărut de curând în două volume gróse la Robert Lutz în Stuttgart.

Thiebault a venit întâi la 1765 în Berlin, unde fu numit membru al Academiei și profesor de literatura francesă la academia militară întemeiată de Frederic cel mare. Frederic ocupa atunci tronul deja de cinci-pre-dece ani, așa că Thiebault cele mai multe din acest timp le scie numai din auđite. Însă lucrurile pe cari le istorisește, le-a auđit dela contemporani și nu pierd nimic din interesul lor. Astfel zugrăvesce Thiebault în câte-va tră-

sături și portretele părinților și fraților lui Frederic.

Cât de sever a tratat Frederic Wilhelm pe fiul său, este în de obște cunoscut. Se scie, că era să-l aducă pe eșafod, când află, că Frederic, fără voința tatălui său avea de gând să se căsătorească în secret cu o princesă englesă și numai intervenției ambasadorului austriac Seckendorff putea să-i mulțumescă, că a scăpat cu o pedepsă de arest și că n'a fost executat, ca credinciosul său adjutant, Katt.

Se scie și aceea, că Frederic avea mare slăbiciune pentru ómenii de statură mare. Voind să-și populeze țera cu o rasă de ómenii uriași, el își însura soldații din gardă cu fetele cele mai mari, ce se puteau găsi. Cum s'a păcălit însă odată regele, despre acesta Thiebault povestesc următoarea anecdotă:

În drumul dela Potsdam spre Berlin regele întâlni odată o fată uriașă, care se întorcea dela tîrg din Berlin acasă în satul său saxon. Regele credea, că în frumósă persoană a găsit un mijloc potrivit pentru realizarea planului său de selecțiune și o rugă să predea o scrisóre, pe

care el o trimite comandantului dela pórtă din Potsdam, dându-i pentru acest serviciu un taler. Fata însă bănuia, ce are de gând regele, și când sosi la Potsdam, dădu scrisórea și talerul unei babe bătrâne, ér ea măsură drumul mai departe cu picioarele sale lungi, spre satul său. Comandantul deschise scrisórea, pe care i-o aduse baba și găsi în ea ordinul, să mărte pe aducătoarea scrisorii imediat cu grenadirul cutare. Biata femeie bătrână fu foarte surprinsă, când i-se comunică, ce o așteptă, dăr se supuse cu plăcere ordinului Majestății Sale. Grenadirul însă trebui să fie mult timp capacitat, până s'a hotărît a-se supune ordinului regesc. Cununia se făcu. Abia a doua zi află regele, cum l'a tras pe sfóră fata saxonă și de vreme-ce soldatul era în desperare, n'a rămas alta, decât a ordona divorțul.

De altfel Frederic Wilhelm nu era atât de darnic, să arunce numai așa un taler, căci era sgârțit până la exces. Locotenentului Schönfeld, care fu aduse un cal din grajdurile regesci din Westfalia, îi dădu ca semn de deosebită grație un fiorin de argint și dădu ordin să fie ospetat la palat.

— Din rapoartele sosite la ministerul Domeniilor dela prefecturile din țară, rezultă, că sămănăturile sunt periclitare în urma gerului de Joi și Vineri; zăpada cădută, pe ici pe colo, nu a fost așa de mare, ea se acopere câmpul și se pue astfel la adăpost sămănăturile.

Versarea de sânge din Idieci.

Am adus în numărul de ieri scirea despre faptul fioros, petrecut în comuna mixtă, săsescă-românească, Idieciul-de-jos în ziua de 18 Ianuarie.

Ce s'a putrecut acolo?

Un proprietar din Reghin, cu numele Samuel Kloss, și câți-va tovarăși au cerut comasare în numita comună.

Este știut, că poporul în toate părțile observă o atitudine plină de neîncredere față cu o schimbare radicală agrară.

Motivele aversiunii față cu comasările sunt de două feluri:

Întâiu trebuie se considerăm alipirea moștenită din părinți a poporului agricultor față cu pământul, udat în atâtea generațiuni de sudorile feței lui.

Apoi mai vine experiența tristă, că poporul, mai ales în părțile, unde s'au făcut comasările la îndemnul și stăruința marilor proprietari, a fost neîndreptățit și scurtat în dreptul său de proprietate.

Cătră aceste motive generale, în comuna Idieci mai vin și considerațiunile speciale, că hotarul este rău, espus inundărilor și prin solul, ce conține sare, aprăpe impracticabil.

Etă de ce locuitorii au protestat contra procedurii inițiate pentru comasare.

Și autoritățile, a căror datorie ar fi să lumineze poporul, după cum ne spune ziarul „Kronstädter Zeitung“, nu și-au putut face datoria din pricina, că atât notarul Szász Bela, cât și judecătorul de tribunal, Horvát Miklós, sunt cu deservire lipsiți de cunoștința limbii poporului. Apoi cu „limba statului unitar maghiar“ în asemenea cazuri nu te poți folosi.

Etă deci o cestiune destul de gravă, cum e cestiunea agrară, agravată încă și mai mult prin ignoranța funcționarilor administrativi și judiciari, cari în contra dispozițiilor lămurite ale articolului de lege XLIV §. 27 din 1868 — nu cunosc limba poporului și neputând prin urmare a-se înțelege cu el, se provocă resentiment și răsvrătire, cari apoi sunt năbușite în sânge.

Ziarul „Kronstädter Zeitung“, comentând versarea de sânge scrie următoarele:

„Să fie deci sângele acelora, cărora nu li-s'a făcut dreptate și cărora nu li-s'a dat în limba lor lămuririle, cari i-ar fi păzit de catastrofă, asupra celor ce și-au uitat datoria și pentru cari legile sunt făcute numai ca să le calce în picioare. Noi scim foarte bine — continuă „Kr. Z.“ — că sentimentul responsabilității nu-i va apăsa prea tare pe acei fericitori ai statului; se scie însă, că odată va veni ziua socotelei! Când va veni și cum va veni, această nimeni nu o poate spune astăzi, un lucru este însă sigur: ori-ce nedreptate se ispășese pe pământ și în istoria poporelor, er țera noastră nu va face excepție în istoria universală. Și cu cât mai târziu va veni ispășirea, cu atât mai grea va fi pentru cei vinovați. Baia de sânge din Idieci se le fie un *Memento*“.

Cestiunea jidovăscă în Franția.

Paris, Ianuarie 1902.

I.

Cestiunea jidovăscă astăzi nu mai este considerată în Franția ca un basm.

Câți-va omeni de inimă, în frunte cu Drumont, au reușit a deschide ochii poporului asupra pericolului jidovesc, care mai bine de cinci-deci de ani rōde în mod latent la rădăcinile țării și care la sfârșitul secolului XIX a isbucnit în acele „krach“-uri și „afaceri“, cari au sgduiut situația internă și externă a Franței,

Înainte cu două-deci de ani nimeni nu credea încă în acest pericol. Nu exista antisemitismul.

Încetul cu încetul au început să se scrie singuratic articole, cari nu puteau pătrunde în popor, și broșuri, nebăgate în seamă, cari se ocupau cu cestiunea jidovăscă, devenită din ce în ce mai amenințătoare.

Reptila semită pătrunde în toate părțile și în curând va domina toate resorturile vieții sociale, înainte de toate, firesce, comerțul, industria, finanțele și bursa, cari aji sunt cu deservire în mâinile lui Israel, oferindu-le mijlocele cele mai puternice pentru exploatarea și subjugarea totală a țării. Apoi la fie-care pas dai peste nise syndicate financiare, negustorii pe termin, absorbirea articolelor de consum, toate acestea sub modesta manta a societăților anonime.

Însă, aurul, economiile Franței nu sunt suficiente exploatatorului, care tinde la dominație exclusivă în țară. El mai vré să acapereze și pământul, și ast-fel îl vedem încetul cu încetul instalându-se în cele mai frumoase castele istorice, pe ai căror stăpâni i-au ruinat mai înainte în krachurile cele mari dela „Union Générale“, „Panama“ și „Comptoir d'Escompte“. Așa prinde jidovul din ce în ce mai puternice rădăcini și scie prin șarlataniile și cămătăria lui să acapereze din ce în ce mai mult din bogăția națională și din piețele mai importante.

În administrația căilor ferate nu vedem d. e. decât d'al de Rothschild și Reinach; directori, inspectori, ingineri, numai jidovi.

În ministerul lucrărilor publice găsim trei Dreyfus și doi Lévy în cele mai înalte posturi, în justiție băjbăie de președinți, procurori, judecători și advocați jidovi. Încă și mai mult. Noi avem pe un Monis alias Simon, un fabricant de rachiu, ca ministru de justiție și ministrul de comerț, Millerand, se trage după mamă tot din jidovi. Armata este plină d'al de Bloch, Grumbach, Coblenz etc. Nică chiar frumoșele arte nu sunt scutite de ei. Bernheim este mâna drăptă a ministrului de culte. Claretie cu o trupă jidovăscă domnesce în „Théâtre français“. Academiiile sunt asemenea pline de jidovi.

Er peste întregă această armată a lui Israel, care lucrăz la cucerirea Franței, care spurcă totul, cumpără majoritatea în parlament și care cu afacerea Dreyfus a îndrăsnit a atenta la onóra Franței și și-a compus un ministeriu propriu pentru apărarea intereselor sale, în care șed chiar doi omeni din nēmul lor, peste totă această alianță neagră—dic—își întinde presa jidovăscă aripile protectōre, și anume nu numai presa scrisă în limba franceză, ci și presa din străinătate, care începând cu cel mai mare organ până la cel din urmă ziar de cașcaval polonez își are în Paris reprezentanții săi jidovi.

D. Z.

Răsboiul din Africa-de-Sud.

După cum am semnalat ieri, ministrul coloniilor englese Chamberlain a făcut în camera comunelor din Londra o propunere, în sensul căreia guvernul se declară gata, de a-se ocupa cu cestiunea păcii în spiritul propunerilor lordului Kitchener. Guvernul, și Chamberlain, e gata a lua declarațiunile dela persoane responsabile. Krüger și Steyn însă nu pot fi considerați ca astfel de persoane. Acelor persoane responsabile se li-se propună condițiuni, cari ar garanta statornic pacea. Prima condiție a păcii durabile este, ca națiunea învinsă să-și recunoască înfrângerea, ceea-ce poate s'o facă fără a-se umili, fiindcă Burii au dat dovești de vitejia lor. Noi, și Chamberlain, suntem gata a da cea mai largă amnestie, decă pacea se va restabili.

După informațiunile lui „Voss. Ztg.“ în cercurile bursei din Berlin s'a răspân-

dit svonul, că din Londra ar fi sosit scirea, că guvernul engles ar fi ordonat să nu se mai trimită trupe în Africa-de-Sud. Scirea această nu e confirmată încă.

*

De altă parte agentul transvaalian Dr. Leyds din Bruxella a declarat unui ziarist, că conducătorii burii au decis să continue răsboiul, până când Englesii nu vor recunoșce *deplina independență* a republicilor bure.

Preșidentul Krüger a spus unui corespondent al ziarului „Tägliche Rundschau“, că el nică-odată nu și-a pus încrederea în domnitori. O singură dată a făcut-o, dér și atunci s'a înșelat. Crede însă, că statele, cari privesc aji din depărtare omuciderile din Africa-de-Sud, vor pronunța odată cuvântul: Destul cu ucederile. Burii vor fi recunoșcători pentru intervenție, fiindcă ei nu caută căștiguri din răsboi; ei vréu liniște și pace cinstită. N'ar fi însă mulțumitori pentru o intervenție, care ar ignora independența. O pace cum propun Englesii, Burii nu vor primi-o nică-odată. Ea ar însemna cătușă pe grumazii Burilor.

O scrisōre a lui Krüger.

D na Maurice Fauqueux, presidenta comitetului „La vie aux enfants boers“, întemeiat în luna Decembrie 1901 în Paris, adresase venerabilului președinte al republicilor sud-africane o scrisōre în care arăta, că scopul comitetului nou format era „de a-se servi de puterea de convingere a ziarului femeesc, pentru-ca lumea întregă să cêră răsplata posibilă a vitejiei Burilor — pacea!“

Președintele Krüger a răspuns:

Dōmna mea, am luat cunoștință cu o adencă satisfacție de cuprinsul scrisōrei contrasemnata de toate colaboratōrele d-vo., prin care mă informați de constituirea comitetului d-vo. de ajutor pentru Franția întregă.

Judecând după accentele vibratōre cu care imi expuneți ținta d-vo. (și cugețările d-vostrē, o simt, că vin din inimă), sunt sigur, că rîvniți de a face tot ce vă stă în puteri pentru a aduce un ajutor eficace și în același timp consolatiuni priosierilor noștri.

Ve-ți ușura suferințele de nedescris ale mumelor și copiilor.

Nobila sarcină, ce vă propuneți a săvîrși, imi pare, că trebuie să ia ast-fel de proporțiuni. Er numele d-nei Vicontese de Villebois-Mareuil, cumnata generalului de Villebois-Mareuil, ca presidenta de onore, și al d-rei de Villebois-Mareuil, fiica regretatului general, deșteptă în mine așa amintiri, încât am cređut prin a vă esprima personal adencă mea simpatie și totă recunoștința mea.

Acelea, cari sunt în dolii și jale vor bine-cuvēnta opera d-vostrē, fiindcă ve-ți șterge lacrămile lor. Cuvintele Mântuitorului: „Adevăr dic vouē, încât a-ți făcut acestea unuia dintre acești frați ai mei mai mică, mie a-ți făcut“ se vor aplica domniei-vostrē, dōmna mea, și dōmnelor colaboratōre ale d-vostrē.

Dare de sēmă și mulțamită publică.

La petrecerea de dans ce damele române din Timișōra au arangiat în 26 Nov. 1901 în localitățile berăriei (Fabrikshof), în favōrea elevilor sêraci dela școlele noastre confesionale din loc, au încurs de tot 532 corōne 80 fileri, s'au spesat 151 corōne 30 fileri, — a rezultat venit curat 381 corōne 50 fileri.

1) Oferte au intrat dela: Ilustritatea Sa D-l Dr. Iosif Gall din Lucareț, membru al casei magnaților. M. O. D. Emanuil Ungurean advocat în loc câte 20 cor.

M. O. D. Dr. Petru Țigle advocat în loc 15 cor.. M. O. D. major I. Theodorovits din loc și familia N. Nemoian din Căuchieci câte 10 cor.

Dr. Emil Babeș, advocat Budapesta 6 cor.. Escelența Sa d-l Episcop rom. cat. din loc Dessewffy Sándor și Il. Sa D-l Episcop I. Németh, Dr. I. Hosanu din Brașov, Dr. Cornel Nicoara și Dr. Aurel Cosma advocați loco, P. O. D. ppresbiter Voicu Hamea în Lipova, Costa Maniu, proprietar loco câte 5 cor.

Dr. I. Dămian, advocat Detta, P. O. D. Gerasim Sêrb ppresbiter în Belint, Maria Gherdan, Bruder Deutsch, S. Sa d-l paroch I. Maximilian din Stupini, Comst. Țeran neguțator loco, Catarina Ioanovicici loco câte 4 corōne.

Dr. Pavel Jurma advocat Buziaș, G. Trăilă paroch gr. cat. în loc, Kotocș Pál, Dr. V. Mezin, Ioan Miculescu, R. Bandl, C. Stefanovits, Kovácsics, Draghina Ioanovicici, Iuliana Ursulescu, Maria Miatovicici, Frantz E. Herdt, Mihai Antoniac, Elena Olariu, Ecaterina Vasilescu, Vasilie Benu. Maria Popescu, Elena Olariu, Ana Popovicici, Ana Cornea, Ana Hayer, Elena Cosma, Iuliana Moldovan, S. Popescu, Al. Nevadovits Forgcács, Lucreția Trifu, Efta Mitutin, Kohn Izidor câte 3 cor.

Lucian Crăciun, Teibisz Imre, Dr. Meskó, G. Berariu, H. Uhrmann, Pintye B. Lechner, Muntșila, Iulian Bolza, Francz Weisz, Savu Adamescu, Georgie Ineu din Lugōș, Persida Todorescu, Gligor Gavran, Cata Granatirovici, Dimitrie Stancovicici, Dimitrie Theodorovits, Maria Marcu, Cațița Iorga, Matilda Ciortus, Catarina Miculescu, Freund fiai, Librăria Polatsek, Ioan Babescu, Georgie Popa, Mladen Wutis, Daniel Lang, Ioszt Mathias, Iulia Merza, Gustav Haring, M. Rosenthal, Kremer Iosef, Maria Mondalis, Novotny, Czermak R., Meworach, Braun, Rosner, Pavel Cuscunov, Măriōra Popovicici din B. Csaba, P. Ionașiu și I. I. Maximilian preot-capelan în Stupini câte 2 cor.

Schulz, vęd. Theodorescu, N. Nicorescu, G. Nicoli, Man, Emilia Vihan, Mihai Muler, Luiza Balog, Ana Cochela, Luca Babici, Ioan Berzu, D. Tomescu, Maria Ruian, Dim. Maniu, Toth Maria, Iuliana Stoicu, Macra Murgu, Sofia Ioanovicici, Georgie Crestanescu, Maria Risticici, Rosa Surdu, Ioan Popovicici, Standacker Otto, Traian Lungu, N. N., N. N., P. Regep, Elisaveta Zala, Romul Zărie, Duschnitz, Huzly Klein câte 1 cor.

Hartmayer János și Wilhelm Toban câte 80 fileri, Grünfeld Mor 60 fil.

(Va urma).

ULTIME SCIRI.

Sidnev, 22 Ianuarie. Aici s'au întēplat trei casuri de ciumă.

Bruxella, 22 Ianuarie. Esecutarea lui Sheper a produs în cercurile bure de aici colosală indignație. Esecutarea este calificată de omor ordinar.

Paris, 22 Ianuarie. În camera franceșă mai mulți deputați au interpelat în cestiunea răsboiului din Africa-de-sud. Delcassé, ministrul de esterne, a răspuns, că ar lua bucuros inițiativa de intervenție, decă ar fi de acord ambele părți litigante, dér până în acest moment n'are nică un indiciu, cum-că serviciile lui ar fi bine primite.

Lemberg, 22 Ianuarie. Polonii, serbând aniversarea revoluției dela 1863, au mers în convoi la consulatul german, unde au cântat cântece revoluționare. Demonstrații au fost împrașcși de cătră cavalerie.

Diverse.

825 franci pentru un tuns și ras.

A plăti 825 franci pentru a-ți tăia pērul, etă un lucru, care pōte parea o fabulă, pe când e purul adevăr. Straniul tip, care își permite de a plăti așa de scump bărbierul, e un baron olandes. Despre acest tip escentric, mai mult unic decât rar, un ziar rusesc povestese următoarele: Acest original călătōrea odată în Anglia. Ducēndu-se într'o di la un bărbier, un ucenic îi taie pērul și barba. Rēmase așa de mulțumit, încât hotărî din acea di de a nu se mai servi, decăt de acel ucenic totă viața lui. Într'adevăr, de atunci în fie-care lună, el primesce la Haga, unde locuesce, visita bărbierului engles, care sosese dimineța și plăcă a doua di. Fie-care din această călătōrie costă pe baron 200 lei, fără bacșiș. Deunădi, originalul olandes călătōrea în Rusia și observa, că pērul îi era prea lung și de acea telegrafia la Londra, ordonând bărbierului să se ducă la Berlin și să-l aștepte acolo. Ordinul fu esecutat și ast-fel baronul de astă-dată trebui să plătescă 825 fr. numai călătōria bărbierului.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov,

se pot procura următoarele cărți:

(La cărțile aici înșirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandație.)

„Castelul din Carpați“, roman din viața poporului român din Ardeal, de Jules Verne, tradus de d-l Dr. Victor Onișor cu o prefață de Dr. Eliă Dănuș (Tiparul „Tipografia“ societate pe acțiuni Sibiu). Se află în vânzare la Tipografia „A. Mureșianu“ Brașov. Exemplarul broșat edit. populară 1 cor. 60, broșat ed. de lux 2 cor 40 (plus 10 b. porto), legat 4 cor. (plus 20 b. porto). O carte foarte interesantă, care n'ar trebui să lipsescă de pe masa nici unui Român.

„Recompensele și pedepsele în școala populară, studiu pedagogic de d. Dănuș, cu un adaus, 64 pag. format mare. prețul 60 bani, se poate procura dela Tipografia A. Mureșianu, precum și dela autor și din librării.

„Clupe de repaus“ de Sorcovă. Un volum elegant, care pot ocupa loc pe masa ori-cărui salon. Prețul 2 corone (Pentru România 2 Lei 50 bani) porto extra. Credem a fi de prisos a mai recomanda în special această nouă apariție literară. În acest volum găsim un limbaj u frumos românesc și niște povestiri scrise cu atâta spirit, încât cartea odată luată în mână, nu o mai pui jos, până nu ai cetit'o totă. Se poate procura la Tipografia A. Mureșianu pe lângă trimiterea prețului indicat plus 20 bani porto.

„Supplex Libellus Valachorum“. memoriul prezentat împăratului Leopold II. de către episcopii Bob și Adamovici în numele poporului român din Transilvania la anul 1791. Textul original latinesc și alături de acesta traducerea românească făcută de profesorul Dr. E. Dănuș, Sibiu, „Tipografia“ societate pe acțiuni. Un exemplar broșat costă 1 coronă (plus 5 bani porto). Se află de vânzare la Tipografia „A. Mureșianu“.

„Carnetul Rosu“, o interesantă novelă nihilistă, tradusă din germană de Moșul O broșură de 104 pagini, format octav mic. Broșura oferă o lectură ușoară și distractivă. — „Moșul“ e cunoscut cetitorilor noștri din numeroasele sale lucrări publicate în foaia ziarului nostru. Prețul cu posta 60 bani.

„Călimdarul Plugarului“

pe anul comun 1902.

A apărut și se poate procura dela Tipografia A. Mureșianu (Brașov) „Călimdarul Plugarului“ pe anul comun 1902.—Anul X.

Acest călimdar, care se estinde pe 9 côle de tipar format 8° mare cuprinde:

În partea calendaristică: Cronologia anului 1902; Regentul anului; Sărbătorile și alte zile schimbătoare; calculul sărbătorilor mai mari; Porturile etc. Urmază partea strict calendaristică: cele 12 luni ale anului cu sfaturi pentru plugari și semnele de timp după calendarul de 100 de ani.

Urmază Genealogia domnitorilor; Taxele telegramelor și postelor; Competințe de timbru și taxe; Scala timbrelor; Tîrgurile din Ardeal, Bănat și Țera ungu-

răscă în ordine alfabetică și apoi după lună și zi; Tîrgurile din Bucovina; Măsurile metrice etc.

În partea literară se găsesc bucăți alese de cetit: „Cetatea dela Fântănele“; (Moșul: Teofil Frâncu); „O scrisore dela Muselim Selo“ (poesie de G. Coșbuc); „Frumoșa Irina“ (baladă de St. O. Iosif); „Raze de primăvară“ (poesie de Z. Bărsan-Veturio); „Grăuntele de grâu“ (de contele Lew Tolstoi); „Bătrânul clopotar“ (Idilă de primăvară, de W. Korolenko); „Lăcomia strică omenia“ (Proverbe de Marion); „Două hiene“ (fabulă, de Gavril Bodnariu); „Gâscele Ovreului“ (anecdotă, de Cărăbuș).

Partea economică: „O ramură de producțiune și avuția națională“; „Faceți pânză în casă“ (ambele de Dr. G. Maior); „Economia“: „Iernatul vitelor“. — Urmază diferite povește; lectură distractivă, glume etc.

Călimdarul are în frunte portretul lui George Lazar, cu biografia, (în partea literară.)

Un exemplar „Călimdarul Plugarului“ costă 25 cr. (50 bani), plus 5 bani porto postal. Vîndătorilor se dă rabut cuvenit.

De închiriat

Parterul din casa nr 12 nou 333 v. Tîrgul boilor în corn, așomodată de crîsmă se dă închirie dela 1 a Aprilie 1902.

Deslușii dă avocatul Puscaru, la „Albina“.

În Pivnița Eszterházy

BRAȘOV,

se vind renumitele Vinuri Ménes-Magyradar Sorteale următoare cu prețul;

I. Vinuri albe:

- Din ast an (forte plăcut 36 cr. litru
- Vin de masă . . . . . 40 " "
- Magyarader vechiu . . . . . 50 " "
- Magyarader I-a . . . . . 60 " "
- Riesling (forte fin) . . . . . 70 C " "

II. Vinuri negre:

- Rosatie (Schaller) . . . . . 40 cr. litru.
- Meneser . . . . . 50 " "
- Meneser (dulce) . . . . . 60 " "
- Picaturî Tugela . . . . . 80 " "
- Ausbruch . . . . . 1 fl 20 " "

Pentru a fi provădat cu vinuri curate și bune, mi-le procur tot-deuna în persoană.

Avis pentru oraș și sate!

Pentru vîndătorii prețuri cât se pot de ieftine, precum și la provizionări pentru nunți, festivități, etc.

Dacă se esportă 56 litri vin afară de oraș, se scade 7 cr. la litru din preț

Wilhelm Copony.

„SENTINELA“

instituit de economii și credit, ca societate pe acții în Satul-nou.

ACTIVA. Bilanț pro 1901. PASIVA.

Cassa în numărar	10866 43	Capital de acți:	
Efecte proprii	3940 74	800 bucăți à cor. 100.—	80000 —
Escompt	406145 92	Fond de reserva	21461 42
Imprumuturi ipotecare	37333 —	Fond special de reserva 55—1.—	
Avansuri pe marfă	37240 —	Fond de pensione	3000.—
Avansuri pe efecte (Lombard)	2278 —	Fond culta al filantropic 300.—	30312 42
Mobil aru:	1363 06	Depunerî spre notificare	251562 17
10% amortisare	136 36	Rescompt	110000 —
Casa nr. 814	4800 —	Deposite de cassa	2624 61
Diverse conturi debitoare 903 59		Interese transit. anticip.	8059 02
Interese restante	1035 23	Dividendă nerăd cată	42 —
	1938 82	Diverse conturi creditore	513 26
		Profit transpus din 1900 226 43	
		Profit net din 1901 cor. 22469 70	22696 13
	505809 61		505809 61

Satul-nou, 31 Decembrie 1901.

P. Stoica m. p.
Director executiv.

T. I. Marcu m. p.
Comptabil

Sz. 13533—1901.

tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság hózhírré teszi, hogy „Furnika“ takarékpénztár végrehajthatónak Béra György végrehajtást szenvedő elleni 628 korona tőkekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a Sárkányi kir. járásbiróság) területén fekvő Mundry 1088 sz. telekjegyzőkönyvben A †: 540 hrsz. ingatlanra 02 korona, 4073 hrsz. ingatlanra 11 kor. 543 " " 65 " 4147 " " 81 " 545 " " 31 " 5784 " " 17 " 548 " " 72 " 5793 " " 19 " 1165 " " 20 " 5816 " " 02 " 1216 " " 09 " 5828 " " 23 " 1525 " " 09 " 3542 " " 10 " 1950 " " 14 " 6126/43 " " 185 " 3403 " " 26 " 8656/1 " " 20 " 3803 " " 18 " koronában a mundry 1337 számú tjkönyvben kisk. Lukács Ilés, György és Erzsébet nevéen álló A † 276, 277 hrsz. ingatlanra 357 koronában ezennel megállapított árban elrendeltetik, és hogy a fenneb megjelölt ingatlan az 1902 évi Február hó 22-ik napján délelőtt 9 órakor Mundra községben megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át készpénzben, vagy az 1881. LX t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 november 1-en 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX t. cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Fogarason, 1901 évi november hó 27-ik napján.

A. kir. jbiróság mint tkvi hatóság.

SCHUPITER,
kir. albiró.

Sz 13534—1901

tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság hózhírré teszi, hogy „Furnica“ takarékpénztár végrehajthatónak Sztójka Frencz Nirea végrehajtást szenvedő elleni 800 korona tőkekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a sárkányi kir. járásbiróság) területén fekvő az alsó-veniczei 253 sz. tjkvben Sztójka Rachira szül. Sztójka és Sztójka Frencz Nirea nevéen álló A †: 288 hrsz. ingatlanra 11 kor. 8088 hrsz. ingatlanra 12 kor.

718/1	"	45	"	8655/2	"	16
2384/2	"	45	"	9219	"	09
947. 948	"	320	"	9242/2	"	12
1424/1	"	35	"	9327/4	"	11
1643/1	"	28	"	9386	"	27
1644/1	"	11	"	9410/1	"	06
1693, 1694	"	22	"	9434/1	"	62
1924	"	09	"	9439/1	"	14
1954/1	"	07	"	9957	"	21
2000/2	"	21	"	10030/1	"	06
2003/1	"	03	"	10829	"	03
2014	"	06	"	11342/2	"	32
3271/2	"	17	"	11611	"	22
2303, 3304	"	61	"	11615	"	26
3421	"	06	"	11723	"	09
3155, 3456	"	11	"	11740	"	67
3917/2	"	25	"	11773	"	29
4156	"	17	"	11812	"	10
4159	"	25	"	11822	"	39
4264	"	04	"	11842/1	"	18
4601/3	"	22	"	11857	"	59
5407/1	"	10	"	11931/1	"	12
5576	"	04	"	12019	"	10
5672	"	06	"	12043	"	10
5686	"	01	"	12043/4	"	19
5754/1	"	08	"	12556/2	"	42
5802	"	15	"	12638/4	"	03
5965	"	13	"	12822	"	16
7351/2	"	26	"	12879, 12885	"	14
7952	"	18	"	13899	"	26
8028, 8029/1	"	13	"	13979/3	"	18

koronában elrendelte, és hogy a fenneb megjelölt ingatlan az 1902 évi Február hó 24-ik napjának délelőtt 8 órakor Alsó-Venicze községben megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át készpénzben, vagy az 1881. LX t. cz. 42 §-ában jelzett, árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX t. cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Fogarason, 1901 évi november hó 27-ik napján.

A kir. jbiróság mint tkvi hatóság.

SCHUPITER,
kir. albiró.

3881—1

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul à 10 fl. se vinde la librăria Nic. I. Ciurcu și la Eremias Nepoții.